

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: فارسی 3	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: 8.30 صبح	تعداد صفحه: 4
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: 1401/02/1	مدت امتحان: 90 دقیقه
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در اردیبهشت ماه سال 1401		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف) قلمرو زبانی (7 نمره)

1	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است ب) چه نیکو گفت با جمشید دستور ج) جنگ بود این یا شکار آیا/ میزبانی بود یا تزویر د) پیش از آمد هر زمانی صد تعب	1
2	املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گفت: «از (بحر / بهر) غرامت جامه ات بیرون گنم» ب) بزنیید خودتان را به ناخوشی و بگوئید طبیب (غدقن / قدغن) کرده. ج) واصفان حلیهٔ جمالش به تحبیر (منصوب/منسوب) د) تن ز جان و جان زتن (مستور / مسطور) نیست	1
3	در هریک از موارد زیر یک نادرستی املایی دیده می شود؛ آن ها را بیابید و درست هریک را بنویسید. الف) نمی پذیرفتید و طفره می رفتید ولی اسرارهای من بود که بوی التماس می داد و عاقبت شما را متقاعد کرد. ب) شیرمرد عرصهٔ ناوردهای حول / طعمهٔ دام و دهان خوان هشتم بود	0/5
4	در هریک از موارد زیر، یک واژه بیابید که هم آوا دارد. الف) هر کسی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش ب) در کتل و گردنهٔ یک دوجین شکم و روده مراحل مضغ و بلع و هضم را پیموده است.	0/5
5	با توجه به سرودهٔ زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «رخش خود را دید / بس که خویش رفته بود از تن / بس که زهر زخم ها کاریش / گویی از تن حس و هوشش رفته بود و داشت می خوابید» الف) نقش دستوری ضمیر شخصی پیوستهٔ «ش» در واژهٔ «کاریش» چیست؟ ب) زمان کدام فعل «ماضی مستمر» است؟ ج) نوع واو مشخص شده را تعیین کنید. د) کدام یک از واژه های (حس - رخس - خون - زخم) هستهٔ یک گروه اسمی نیست؟	1
6	با توجه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی گزاره های داده شده را تعیین کنید. جمله گفتند این زمان در روزگار نیست خالی هیچ شهر از شهریار چون بود کاکلیم ما را شاه نیست بیش از این بی شاه بودن راه نیست الف) واژهٔ «خالی» در بیت اول، قید است. ب) واژهٔ شاه در مصراع اول بیت دوم، نهاد است و راه در مصراع دوم نقش مسندی دارد. درست نادرست درست نادرست	0/5
7	نوع وابستهٔ وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) متوجه شدم که قدرت قلم نویسنده تا چه حد بوده است. ب) این جا می توان چند حلقهٔ چاه عمیق زد.	0/5

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ دوم

تعداد صفحات: 4	ساعت شروع: 8.30 صبح	رشته: کلیه رشته ها	فارسی 3
مدت امتحان: 90 دقیقه	تاریخ امتحان: 1401/02/1	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران		دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در اردیبهشت ماه سال 1401	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

8	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید. «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریارى است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند، آشیان دارد.»	0/5
9	در بیت های زیر: «با این نسیم سحرخیز برخیز اگر جان سپردیم چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم الف) یک جمله با ساختار «نهاد+ مسند+ فعل» بیابید. ب) در کدام بخش حذف به قرینه معنوی دیده می شود؟ ج) در بیت اول یک جمله غیرساده وجود دارد؛ جمله هسته و وابسته آن را مشخص کنید.	1
10	مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید. الف) شامگاهان : ب) گریان :	0/5
(ب) قلمروادبی (5 نمره)		
11	مصراع اول بیت «.....» الف) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن! ب) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید	0/5
12	مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید. شاهد نیاز نیست که در محضر آورند	0/5
13	تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	0/5
14	بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان) بررسی کنید. «نی، حریف هر که از یاری برید پرده هایش پرده های ما درید»	0/5
15	آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید. * مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد * محرم این هوش جز بی هوش نیست غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد مر زبان را مشتری جز گوش نیست	0/5
16	در بیت زیر، یک تشبیه بیابید و مشبه و وجه شبه را تعیین کنید. «عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود»	0/5
17	در هریک از بیت های زیر، کدام یک از ویژگی های حماسه برجسته تر است؟ الف) یکی تازی ای برنشسته سیاه ب) پراگنده کافور بر خویشتن همی خاک نعلش برآمد به ماه (قهرمانی / ملی) چنان چون بود رسم و ساز کفن (ملی / خرق عادت)	0/5

ادامه سؤالات در صفحه سوم

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: فارسی 3	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: 8.30 صبح	تعداد صفحه: 4
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: 1401/02/1	مدت امتحان: 90 دقیقه
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در اردیبهشت ماه سال 1401		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

18	مفهوم نمادین هریک از موارد مشخص شده را بنویسید. الف) ای عزیز، پروانه قوت از عشق آتش خورد، بی آتش قرار ندارد. ب) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند.	0/5
19	هریک از توضیحات زیر درباره کدام اثر است؟ الف) داستان کوتاهی در موضوع دفاع مقدس، به شیوه خاطره نویسی، اثر رضا امیرخانی است: ( ) ب) سروده «خوان هشتم» اثر مهدی اخوان ثالث از این مجموعه برگزیده شده است: ( )	0/5
20	نام صاحب هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) قصه شیرین فرهاد: ( ) ب) فیه مافیه: ( )	0/5

ج) قلمرو فکری (8 نمره)

21 - معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.		
الف)	یکی از یاران به طریق انبساط گفت: «از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»	0/75
ب	در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.	0/5
ج	یکی که کباده شعر و ادب می کشید، چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبهه شاعر را بوسید.	0/75
د	معبر تمام شد و وارد محوطه پیش روی خاک ریز های دشمن شدیم.	0/5
ه	بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند	1
و	آتش عشق است کاندلر نی فتاد جوشش عشق است کاندلر می فتاد	0/5
ز	در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود	0/5
ح	چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی بیاید زدن سنگ را بر سبوی	0/5
22	از مقایسه سروده سهراب سپهری با نوشته زیر، چه مفهوم مشترکی دریافت می شود؟ * «من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو/ من نمازم را پی تکبیر الاحرام علف می خوانم/» * «در کویر خدا حضور دارد ... و حتی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.»	0/5
23	مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. «خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران گنش آن خانه که بیت الحزن است»	0/5

ادامه سوالات در صفحه چهارم

تعداد صفحه: 4	ساعت شروع: 8.30 صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان شبه نهایی درس: فارسی 3
مدت امتحان: 90 دقیقه	تاریخ امتحان: 1401/02/1	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران		دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در اردیبهشت ماه سال 1401	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

24	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست!»، بر چه موضوعی تأکید شده است؟	0/5										
25	هریک از بیت های ردیف اول با کدام یک از وادی های عرفانی ذکر شده در ردیف دوم مطابقت دارد؟	0/75										
<table border="1"> <tr> <td>ردیف اول</td> <td>ردیف دوم</td> </tr> <tr> <td>بیت</td> <td>وادی عرفانی</td> </tr> <tr> <td>الف مال این جا بایدت درباختن / ملک اینجا بایدت درباختن</td> <td>توحید</td> </tr> <tr> <td>ب روی ها چون زین بیابان درکنند / جمله سر از یک گریبان برکنند</td> <td>طلب</td> </tr> <tr> <td>ج هشت جنّت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است</td> <td>استغنا</td> </tr> </table>		ردیف اول	ردیف دوم	بیت	وادی عرفانی	الف مال این جا بایدت درباختن / ملک اینجا بایدت درباختن	توحید	ب روی ها چون زین بیابان درکنند / جمله سر از یک گریبان برکنند	طلب	ج هشت جنّت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است	استغنا	
ردیف اول	ردیف دوم											
بیت	وادی عرفانی											
الف مال این جا بایدت درباختن / ملک اینجا بایدت درباختن	توحید											
ب روی ها چون زین بیابان درکنند / جمله سر از یک گریبان برکنند	طلب											
ج هشت جنّت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است	استغنا											
26	بیت زیر با کدام مثل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟ «سخن گفته دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد» الف) از ماست که بر ماست ب) تیری که از شست رفت، به کمان باز نمی گردد.	0/25										
27	با توجه به بیت «بیامد دو صد مرد آتش فروز دمیدند گفتمی شب آمد به روز»، کدام توضیح درست است؟ الف) از شعله بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد. ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.	0/25										
28	در سروده «این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد»، منظور از «کلید گنج مروارید» ..... است.	0/25										
20	موفق باشید .											

تعداد صفحات: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۲/۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران		دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	الف) روش، طریق ۰/۲۵ (ب) وزیر، مشاور ۰/۲۵ (ج) ریا و نیرنگ، ۰/۲۵ (د) رنج و سختی، ۰/۲۵	۱
۲	الف) بهر، ۰/۲۵ (ب) قدغن، ۰/۲۵ (ج) منسوب، ۰/۲۵ (د) مستور، ۰/۲۵	۱
۳	الف) اسرارهای، ۰/۲۵ (ب) هول، ۰/۲۵	۰/۵
۴	الف) قدر (خویش هم درست است)، ۰/۲۵ (ب) هضم، ۰/۲۵	۰/۵
۵	الف) مضاف الیه، ۰/۲۵ (ب) داشت می خوابید، ۰/۲۵ (ج) ربط (پیوند)، ۰/۲۵ (د) زخم، ۰/۲۵	۱
۶	الف) نادرست، ۰/۲۵ (ب) درست، ۰/۲۵	۰/۵
۷	الف) مضاف الیه مضاف الیه، ۰/۲۵ (ب) ممیز، ۰/۲۵	۰/۵
۸	معطوف: شهریار، ۰/۲۵ بدل: پرندگان یا بلندترین کوه روی زمین	۰/۵
۹	الف) چون رود امیدوارم یا بی تابم یا بی قرارم، ۰/۲۵ (ب) ای دوست (مصراع دوم بیت اول)، ۰/۲۵ (ج) جمله وابسته: اگر جان سپردیم، ۰/۲۵ جمله هسته: در باغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو، ۰/۲۵	۱
۱۰	الف) زمان، ۰/۲۵ (ب) نشانه صفت فاعلی، ۰/۲۵	۰/۵

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۱	(ب) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید	۰/۵
۱۲	در دادگاه عشق رگ گردنت گواه	۰/۵
۱۳	این بیت به زندگی جمشید، پادشاه اساطیری ایران، اشاره دارد که در جام جهان بین خود اوضاع جهان را می دید.	۰/۵
۱۴	پرده به دومعنی است؛ اولی به معنی نغمه و نوا و یک اصطلاح موسیقی؛ در معنی دوم به معنی حجاب و پوشش	۰/۵
۱۵	اسلوب معادله، ۰/۲۵، مصراع دوم مصداق و نمونه ای برای مصراع اول است.	۰/۵
۱۶	مشبه: عاشق، ۰/۲۵ وجه شبه: گرم رو، سوزنده، سرکش، ۰/۲۵	۰/۵
۱۷	الف) قهرمانی، ۰/۲۵ (ب) ملی، ۰/۲۵	۰/۵
۱۸	الف) عاشق حقیقی، ۰/۲۵ (ب) درگاه حق تعالی، ۰/۲۵	۰/۵
۱۹	الف) ارمیا، ۰/۲۵ (ب) در حیاط کوچک پاییز در زندان، ۰/۲۵	۰/۵
۲۰	الف) احمد عربلو، ۰/۲۵ (ب) مولوی، ۰/۲۵	۰/۵

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۲/۱	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران		دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۱ -		
۰/۷۵	یکی از دوستان به شکل خودمانی و صمیمی گفت: از درگاه حق (حالت عارفانه) که بودی چه ارمغانی برای ما لطف کردی؟	الف)
۰/۵	وارد شدن به عالم عشق برای کسی ممکن می شود که به خود توجه نداشته باشد.	ب)
۰/۷۵	یکی که ادعای شاعری داشت، چنان بهره ور شده بود که پیش رفت و پیشانی شاعر را بوسید.	ج)
۰/۵	گذرگاه تمام شد و ما وارد میدان پیش روی دشمن شدیم.	د)
۱	مانند ازدهای زهردار حمله کن و مانند شیر خشمگین و قهرآلود نعره کن	ه)
۰/۵	صدای سوزان و آتشین نی از عشق است و شراب به دلیل عشق می جوشد.	و)
۰/۵	در پایین چاهی که به جای آب زهر شمشیر و نیزه داشت گم شده بود.	ز)
۰/۵	اگر می خواهی حقیقت را آشکار کنی، باید دست به آزمایش بزنی	ح)
۰/۵	همه موجودات در حال ستایش و تسبیح حق هستند.	۲۲
۰/۵	بیگانه ستیزی (کشور باید به دست مردم همان کشور و نه بیگانگان آباد شود)	۲۳
۰/۵	عقل و اندیشه از توجه به ظاهر و رعایت رسم و رسوم مهمتر است.	۲۴
۰/۷۵	الف) طلب، ۰/۲۵، ب) توحید ۰/۲۵، ج) استغنا	۲۵
۰/۲۵	ب) تیری که از شست رفت، به کمان بازمی گردد.	۲۶
۰/۲۵	ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.	۲۷
۰/۲۵	لبخند	۲۸
۲۰	جمع نمره	موفق باشید.